

Adlaw sa Minatay

Antonio A. Abasolo

Adlaw sa mga minatay. Ang katilingbang kristohanon nagsaulog sa ika 2 sa Nobyembre nga maoy adlaw sa paghandum sa atong mga ginikanan, mga igsoon, hinigugma ug mga higala nga miuna paglawig sa ilang sakayan padulong sa baybayon sa gingharian ni Bathala diin kahusay ug kalipay maoy naghari, binilin kita ning walog sa mga luha ug mga pag antus.

Nabati ta ang madangoyngoyong tingig sa mga lingganay nga daw mga mabugnawng kamut nga mihakop sa atong kasingkasing ug midala kanato sa dapit nga awaaw. Sa ibabaw sa daghang lubong sa dakung wanang sa kalubngan, nanagpanulo ang daghang mga luha.

Pagkamingaw!...

Kamingaw bation sa dughan sa usa ka inahan nga nawad-an sa binati niyang anak nga karon nakita nga gitabonan sa dakung tumpi sa yuta.

Usa ka anak nagaakbo ibabaw sa usa ka lubong, gihidlaw sa matam-is nga awit sa iyang inahan nga pagaawiton sa panahon kini duyanon ug awitan aron matulog ug nga karon nanagpamalik sa iyang balatian ug mikumot sa kasingkasing.

Kamingaw ug kahinugon bation sa usa ka hinigugma, nga sa takulahaw lamang sa taliwala sa iyang kalipay uban kaniya, sa kalit nga buhong sila sa damgo ug hudyaka nga mahiusa ang ilang palad sa matam-is nga talikala sa kaminyoon, gisakmit sa mabugnawng kamut sa kamatayon ug gipakatulog sa wala nay pagbangon.

Pagkamingaw nga bation sa dughan bisan niadtong wala hikawi sa ilang kalipay ug kauban dungan sa himalatyong inagulo sa linggapay inigkaanam kahanap sa kahaponon.

Sa kiliran sa lubong sa atong mga higala, sa kanhi atong hinigugma, sa atong igsoon, nagaluhod kita, dinuko ang mga agtang sa yuta nagayamyam sa mga pangadyeon nga atong ihalad kanila; usahay patuloon ang daghang mga luha aron ibubo ug ihumok sa mabug-at nga yuta nga mitabon sa atong mga gihugon.

Unya, inigkabugnaw sa hinoyuhoy, inigtago sa adlaw luyo sa mga bungtod, inigpamulawan sa iyang silaw gikan sa kapunawpunawan nga pagahadlaon sa mga magagmayng balod sa dagat, miyahat kita sa dakung paubos ug mihupaw usa ka kinasingkasing pagampo sa pahulayang dayon sa atong mga minahal nga mi una paglawig sa ilang sakayan sa piliw sa tiunayng kalinaw.

Mamingaw ang dangoyngoy sa mga lingganay...!

Nagkaanam kaawop ang siga sa mga kandila, nagkaanam durawan sa mga tingusbawan ug kanunay kita nagadamgo nga moabut sa usa ka halapad nga yuta diin kitang tanan

managsama, diin walay pangandoy ug walay kabalaka nga mosungog kanato. Kita ning halapad nga lawod sa mga luha sakay sa atong sakayan, kanunay kita nagabugsay padulong sa baybayon sa gingharian ni Bathala nga maoy tag-iya kanato... sa dapit nga walay utlanan.

Kitang tanan nga nanghibilin ning kalibutan, kitang mga sakayanon nga nanagpautawutaw ning halapad nga lawod sa mga luha, kasamok ug kaguliyang, ianod usab sa masulog nga bulog ngadto sa tiilan sa atong Magbubuhat... si Bathala.

Bulahan sila! Sila nga giuna pagkuha ni Bathala ka yang kasakit dili na makasungog kanila! Sa ilawom sa ilang lubong wala nay pangandoy; wala nay kasakit, wala nay kalaay, tanan tumang pagpahulay, lunsayng paghinanok ug bisan ang mga matam-is ug mabulokong mga damgo dili na makatugaw kanila.

Nganong maghilak man kita nga ning atong kinabuhi puno sa mga pagsungog?

Sa panahon nga ania pa kita sa kalibutan wala kaayoy makaila kanato. Makakab-ut ikaw ug maayong buhat, makatabang ikaw sa usa mo ka higala nga nagalisud ug gisungog sa mga kasakit u gang imong ganti nga madawat; ang lukong mga ilikus sa imong agtang mao ang tamhid ug panghimaraut. Hikalimtan ikaw. Ug kon ikaw mahisukamod, kon ikaw maparot ug kon sungogon sa dautang kapalaran, awiton ang imong kapukan, biaybiayob ikaw ug oanghimarauton ang imong ngalan. Ang tanan mangyubit sa imong kadungganan.

Sa lubnganan, sa panahon nga ang mabug-at nga bato itabon kanato, may mga binating higala pa kita nga moduaw ug mosasbulak mga mahumot nga kabulakan ibabaw sa atong lubong.

Mga kalanggaman mobatog sa bali nga balabag ug managawit mga mananoyng saluma sa kabukiran mga maorag makagaan sa daghang tumpi sa yuta nga gitabon kanato.

Ang tanang magaliyok kanato atong mga higala. Ug, ngano man tuod nga maghilak kita sa adlaw sa paghandum sa mga minatay? Ang tanang pagantus; ang tanang mga panghimaraut u gang tanang mga pagdaugdaug tapuson sa lubnganan.

Ang unang bahin sa storya , and mga katilingban nagsaulog sa adlaw sa mga minatay sa paghandum sa mga importanteng tawo sa ilang kinabuhi.